

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 101/2020 van 15 oktober 2020

Betreft: Advies over het ontwerpbesluit van de regering van het Waalse Gewest ter vaststelling van het regelgevend kader voor het verhandelen en het houden van reptielen (CO-A-2020-096)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de minister van de Waalse Regering voor Dierenwelzijn, Céline Tellier, ontvangen op 25 augustus 2020;

Gelet op de bijkomende informatie, ontvangen op 2 en 7 september 2020;

Gelet op het verslag van Mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 15 oktober 2020 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de aanvraag

1. De minister van Dierenwelzijn van het Waalse Gewest heeft om advies gevraagd met betrekking tot de artikelen 2 en 7 van het ontwerp van besluit van de regering van het Waalse Gewest ter vaststelling van een regelgevend kader voor het verhandelen en het houden van reptielen.
2. Volgens het Waalse Dierenwelzijnwetboek van 4 oktober (hierna "het Wetboek") kan de Waalse regering "bijkomende regels betreffende de voorwaarden inzake het houden en de huisvesting voor de verschillende soorten en categorieën dieren vaststellen" (artikel D.8) en "lijsten van categorieën dieren vaststellen om er het houden van te beperken" (artikel D.20). Dit is het voorwerp van het ontwerpbesluit waarover een advies wordt gevraagd.

II. Onderzoek

a. Artikel 2 van het ontwerpbesluit

1. Artikel 2 van het ontwerpbesluit bepaalt dat alleen de soorten reptielen die vermeld staan in de bijlagen 1 tot en met 3¹ mogen worden gehouden² in het Waalse Gewest, en verplicht de houders van reptielen van een van de soorten die zijn opgesomd in bijlage 3 om zich te registreren bij de directie van de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu (hierna "de Dienst") door het vereiste veterinair attest voor te leggen, evenals een bewijs van deelname aan een collectief programma voor het kweken en beschermen van de betrokken soort.
2. Volgens de informatie van de afgevaardigde van de minister is die verplichte registratie gerechtvaardigd door het feit dat het houden van bepaalde soorten reptielen alleen kan worden overwogen met het oog op het behoud van de soort; vandaar de verplichting om deel te nemen aan een collectief programma voor het kweken en beschermen van de soort en de noodzaak te zorgen voor controle op de effectieve deelname aan die programma's. De Autoriteit neemt hiervan akte.

¹ Bijlage 1 somt de reptielen op die zonder voorwaarden mogen worden gehouden, bijlage 2 somt de soorten op die mogen worden gehouden met eerbiediging van de voorwaarde van huisvesting, en bijlage 3 somt de soorten op die mogen worden gehouden met eerbiediging van de voorwaarden van huisvesting en effectieve deelname aan een kweek- en beschermingsprogramma van de soort.

² Overeenkomstig artikel D.20, §1, onder 2, van het Wetboek.

3. Al erkent de Autoriteit de noodzaak van de registratie van de betrokken soorten reptielen om die reden, toch wijst zij erop dat om in overeenstemming te zijn met artikel 6.3 van de AVG, het concrete en operationele doeleinde van de verplichte registratie van de houders van de betrokken reptielen expliciet in het dispositief van het ontwerpbesluit moet worden vermeld, namelijk, op basis van de bijkomende ontvangen informatie, het beheer van de Dienst³ van de controle op de effectieve deelname aan het kweek- en beschermingsprogramma van de betrokken reptielsoort.

4. Vervolgens moeten de categorieën van gegevens die in dat kader zullen worden verzameld in het ontwerpbesluit worden vastgesteld. Behalve het veterinaire attest en het bewijs van deelname aan een kweekprogramma, moet het ontwerpbesluit ook preciseren welke identificatiegegevens of andere soorten gegevens de houders zullen moeten meedelen, en dit met eerbiediging van het beginsel van de minimale gegevensverwerking van de VGA, op grond waarvan alleen gegevens mogen worden verzameld die toereikend, ter zake dienend en beperkt blijven tot wat noodzakelijk is voor het doeleinde waarvoor ze worden verwerkt.

5. Ten slotte moet ook de opslagperiode van de persoonsgegevens die in deze context door de Dienst worden verzameld in het ontwerpbesluit worden bepaald. Volgens de ontvangen bijkomende informatie is het noodzakelijk die gegevens te bewaren gedurende de hele periode dat de betrokken dieren worden gehouden. In het ontwerpbesluit moet bovendien worden gepreciseerd dat die personen verplicht zijn om de Dienst op de hoogte te brengen wanneer zij stoppen met het houden van de betrokken reptielen, anders kan die aldus bepaalde opslagperiode in de praktijk niet worden opgevolgd.

b. Artikel 7 van het ontwerpbesluit

6. Krachtens artikel D.20⁴, §1, onder 2, van het Wetboek mogen enkel de soorten reptielen opgesomd in de bijlage bij het ontwerpbesluit worden gehouden na de inwerkingtreding van het

³ SPW Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu.

⁴ Art. D.20. § 1. De Regering kan lijsten vaststellen van categorieën dieren met het doel het houden ervan te beperken.

Als een dergelijke lijst wordt vastgesteld, mogen alleen de in de lijst bedoelde soorten worden gehouden..

§2. In afwijking van paragraaf 1, lid 2, mogen de soorten die niet in de vastgestelde lijsten worden opgenomen, worden gehouden door :

1° een dierentuin;

2° een gespecialiseerde particulier of een landbouwer;

a) voor de dieren gehouden voor de datum van inwerkingtreding van de betrokken lijst, of;

b) erkend na advies van de in artikel D.22 bedoelde Commissie;

3° een dierenarts voor de dieren die tijdelijk voor diergeneeskundige verzorging worden toevertrouwd;

4° een dierenasiel of een pleeggezin, voor de dieren:

ontwerpbesluit. In afwijking daarvan bepaalt artikel D.20, §2 van het Wetboek dat bepaalde personen die vóór die datum al houder waren van soorten reptielen waarvan het verboden is ze te houden, hun reptiel mogen blijven houden. Krachtens artikel D.20, §1, lid 2, van het Wetboek, is de regering van de Franse Gemeenschap bevoegd om de procedure en de voorwaarden te bepalen die het een gespecialiseerde particulier of een landbouwer toelaten een dergelijk reptiel te blijven houden.

7. Artikel 7 van het ontwerpbesluit omvat inderdaad een algemene verplichting tot registratie bij de Dienst voor houders van reptielen die niet in het ontwerpbesluit vastgestelde lijsten zijn opgemaakt, en voor houders van reptielen van een soort uit bijlage 2 of 3 die al werden gehouden voor de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit.

8. Eerst en vooral heeft de Autoriteit vragen bij het toepassingsgebied *ratione personae* van de verplichting tot registratie. De delegatie aan de regering krachtens artikel D.20 van het Wetboek in dit verband is immers enkel van toepassing op het bepalen van een procedure voor het houden van soorten die vanaf de datum van de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit niet meer mogen worden gehouden. Dus wordt de verplichting tot registratie voorzien in artikel 7 van het ontwerpbesluit ook opgelegd aan houders van soorten reptielen die in de lijsten bij het ontwerpbesluit voorkomen. In dit verband herinnert de Autoriteit aan de jurisprudentie van het Grondwettelijk Hof inzake delegaties aan de Regering op het vlak van het recht op eerbiediging van het privé-leven dat bepaalt dat een delegatie aan de Regering niet in strijd is met het legaliteitsbeginsel als bedoeld in artikel 22 van de Grondwet, mits de bevoegdheid voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de essentiële elementen vooraf door de wetgever zijn vastgesteld. De auteur van het ontwerpbesluit moet het toepassingsgebied *ratione materiae* van de verplichting tot registratie bedoeld in artikel 7 van het ontwerpbesluit herzien.

9. Volgens de bijkomende informatie van de afgevaardigde van de minister is die algemene verplichting tot registratie gerechtvaardigd opdat "*de inspecteurs van de dienst Dierenwelzijn zouden kunnen controleren of de betrokken dieren al werden gehouden vóór de inwerkingtreding. De ervaring met de controle van de lijst met zoogdieren leert dat het bewijs dat een dier al vroeger werd gehouden aanvechtbaar is en dat verificaties ter plaatse nodig zijn*". De redacteur van het ontwerpbesluit moet

a) in beslag genomen en geplaatst in het dierenasiel of in een pleeggezin overeenkomstig artikel D.149bis van Boek I van het Milieuwetboek of;

b) verloren of achtergelaten voor zover het gaat om dieren beoogd bij de erkenning van het dierenasiel.

De Regering stelt de procedure en de voorwaarden vast voor de toepassing van lid 1, 2°.

Een bijdrage is verschuldigd voor de vergunningsaanvraag bedoeld in lid 1, 2°, b), volgens het door de Regering vastgestelde tarief.

artikel 7 van het ontwerp aanvullen en uitdrukkelijk vermelden met welk operationeel doel men die verplichte registratie overweegt⁵.

10. Verder zijn de bovengenoemde opmerkingen in overwegingen 4 en 5 van dit advies ook van toepassing op artikel 7 van het ontwerpbesluit dat moet worden aangevuld met de vermelding van de opslagperiode en het geheel van categorieën van persoonsgegevens waarvan de mededeling in dat kader verplicht is.

c. Veterinaire attesten waarvan de standaardformulieren in de bijlage bij het ontwerpbesluit zijn opgenomen en de registratieprocedure.

11. De Autoriteit merkt op dat de bepaling "bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens" die in de ontwerpen van de veterinaire attesten in de bijlage bij het ontwerpbesluit zijn opgenomen, in de volgende zin moet worden gewijzigd:

- a. Eerst en vooral gaat het hier om een bepaling die zich richt tot de houder van een reptiel ("*opvolging van uw dossier bij de SPW*"), terwijl het gegevens betreft die bij de dierenarts worden verzameld. Het ontwerp moet dienovereenkomstig worden aangepast;
- b. Volgens de bijkomende informatie van de afgevaardigde van de minister verwijst de bepaling ten onrechte naar de mededeling van de verzamelde gegevens aan de gemeenten en provincies. Dit moet worden geschrapt;
- c. Een formulering van het type "opvolging van het dossier" moet worden vermeden omdat voor de dierenarts het dan niet duidelijk is met welk concreet doel de aldus verzamelde gegevens zullen worden verwerkt door de bevoegde instantie. In plaats daarvan moet het operationele en concrete doel worden vermeld waarom de gegevens van de dierenarts in die context zullen worden bewaard door de Waalse Overheidsdienst (SPW) Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu.

⁵ De in dit verband aanvaarde veterinaire attesten zullen binnen zes maanden na de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit moeten worden opgesteld, volgens het begrip van de Autoriteit van artikel 7 van het ontwerpbesluit. Opdat de auteur van het ontwerpbesluit zijn doel bereikt, lijkt het dan ook aangewezen om dit aan te vullen met de veronderstelling dat een houder van reptielen die zich registreert en in deze context een veterinaire attest voorlegt dat binnen 6 maanden na de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit is opgesteld, geacht wordt de betrokken reptielen reeds in bezit te hebben vóór de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit.

12. Voor het overige merkt de Autoriteit in het algemeen op dat zowel de formulieren voor het verzamelen van de gegevens als de registratieprocedure die door de SPW Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu zal worden vastgesteld, goede communicatiemiddelen zijn om de betrokkenen alle informatie te verstrekken die zij krachtens artikel 13 van de AVG moeten krijgen. Zij zouden het volgende moeten vermelden: de naam en het adres van de verwerkingsverantwoordelijke, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming, de concrete en operationele doeleinden van de gegevensverzameling en de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, de eventuele ontvangers of categorieën van ontvangers van de gegevens, het bestaan van de verschillende rechten die door de AVG aan de betrokkenen zijn toegekend (met inbegrip van het recht op toegang en rectificatie), het al dan niet verplichte karakter van de mededeling van gegevens en de gevolgen van het niet verstrekken van gegevens, de opslagperiode van de verzamelde persoonsgegevens of de criteria om deze te bepalen, het recht om een klacht in te dienen bij de GBA en, indien van toepassing, het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming (met inbegrip van profilering, zoals bedoeld in artikel 22 van de AVG) en informatie over de achterliggende logica ervan en het belang en de verwachte gevolgen van een dergelijke geautomatiseerde besluitvorming voor de betrokkenen.

13. Het verdient aanbeveling dat de functionaris voor gegevensbescherming van de SPW Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu wordt betrokken bij de herziening van de veterinaire attesten en de uitwerking van de registratieprocedure.

**Om deze redenen,
is de Autoriteit**

**van mening dat het ontwerpbesluit dat voor advies voorligt, als volgt moet worden
aangepast:**

1. vermelding van de concrete doeleinden voor de verplichte mededeling van persoonsgegevens (overw. 3 en 9);
2. bepaling van de categorieën van persoonsgegevens die in dat verband worden verzameld door de SPW (overw. 4 en 10);
3. bepaling van de opslagperiode van de verzamelde persoonsgegevens en invoeging van de verplichte kennisgeving van het einde van het houden van het dier in het ontwerpbesluit (overw. 5 en 10);
4. beperking van het toepassingsgebied *ratione personae* van de verplichting tot registratie bedoeld in artikel 7 van het ontwerpbesluit (overw. 8);

5. aanpassing van de bepaling "bescherming van de persoonlijke levenssfeer" in de bijlagen 5 en 6 overeenkomstig overwegingen 12 en 12, en

beveelt zij aan de functionaris voor gegevensbescherming van de SPW Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu te betrekken bij de herziening van de veterinaire attesten en de bepaling van de registratieprocedure met het oog op het correct naleven van de verplichting tot informatie bedoeld in artikel 13 van de AVG (overw. 12).

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum